

หลักสูตรจริยศึกษา
สำหรับโรงเรียนคาทอลิก

สาระที่ 1

แสวงหาความจริงของชีวิต/เป็นผู้พร้อมจาริกแสวงหา

จัดทำโดย

คณะครูของโรงเรียนสังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

สาระที่ 1

แสวงหาความจริงของชีวิต/เป็นผู้พร้อมจาริกแสวงหา

มาตรฐาน 1.1 มีความเชื่อ ความศรัทธา และความหวังตามหลักศาสนา

มาตรฐาน 1.2 แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต

มาตรฐาน 1.3 มีการไตร่ตรอง และภาวนาเป็นวิถีชีวิต

มาตรฐาน 1.4 มีวิจารณญาณ มโนธรรม มีความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มีสติรอบคอบ

คำอธิบายรายวิชา

ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจความหมายของความเชื่อ ศรัทธา และความหวังตามหลักศาสนา ฝึกแสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ฝึกปฏิบัติการไตร่ตรอง และภาวนาให้เป็นวิถีชีวิต ศึกษาเรื่องราวรูปแบบของเหตุการณ์ต่างๆ ที่แสดงถึงการมีวิจาร์ณญาณ มีมโนธรรม มีความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไตร่ตรองอย่างมีวิจาร์ณญาณ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การฝึกปฏิบัติจริงในชีวิต โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอย่างหลากหลาย

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ศรัทธา และแสวงหาหลักธรรมตามหลักศาสนา มีคุณธรรม มีหลักยึดในจิตใจ ทำสิ่งที่ถูกต้องดีงาม และสามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ผลการเรียนรู้

1. มีความเชื่อ ศรัทธา ความหวังในความดีตามหลักศาสนาและนำไปปฏิบัติในชีวิต
2. เห็นคุณค่า รัก และแสวงหาความจริง
3. ดำเนินชีวิตโดยมีการไตร่ตรอง และภาวนาเสมอ
4. มีวิจาร์ณญาณ มโนธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มั่นคงในการทำความดี มีสติรอบคอบในการปฏิบัติตน

สาระที่ 1 ผู้แสวงหา

มาตรฐานที่ 1.1 มีความเชื่อ ศรัทธา และความหวัง ตามหลักศาสนา

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ยอมรับ และศรัทธาในความดีตามหลักศาสนา	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 2	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ยอมรับ และศรัทธาในความดีตามหลักศาสนา ศาสนา และนำไปปฏิบัติในชีวิต	การนำหลักธรรมของศาสนาไปปฏิบัติในชีวิต	การนำหลักธรรมของศาสนาไปปฏิบัติในชีวิต	การนำหลักธรรมของศาสนาไปปฏิบัติในชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ยอมรับ และศรัทธาในความดีตามหลักศาสนา	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา มั่นใจในความดีที่ตนกระทำ และเชื่อว่าจะต้องเกิดผลดี	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา มั่นใจในความดีที่ตนกระทำ และเชื่อว่าจะต้องเกิดผลดี	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา มั่นใจในความดีที่ตนกระทำ และเชื่อว่าจะต้องเกิดผลดี

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ยอมรับ และศรัทธาในความดีตามหลักศาสนา	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา มั่นใจในความดีที่ตนกระทำ และเชื่อว่าจะต้องเกิดผลดี	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา มั่นใจในความดีที่ตนกระทำ และเชื่อว่าจะต้องเกิดผลดี	หลักธรรมของศาสนา ยอมรับ และศรัทธาในศาสนา มั่นใจในความดีที่ตนกระทำ และเชื่อว่าจะต้องเกิดผลดี

สาระที่ 1 ผู้แสวงหา

มาตรฐานที่ 1.2 แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เห็นคุณค่าของความจริง รักความจริง	ความจริง คือสิ่งที่มีอยู่ แน่นอนในชีวิต	ความจริง คือสิ่งที่มีอยู่ แน่นอนในชีวิต	ความจริง คือสิ่งที่มีอยู่ แน่นอนในชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 2	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เห็นคุณค่าของความจริง รักความจริง แสวงหา ความจริง	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เห็นคุณค่าของความจริง รักความจริง แสวงหา ความจริง	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
เห็นคุณค่าของความจริง รักความจริง แสวงหา ความจริง ยอมรับ ความทุกข์ความสุขในทุก สิ่ง ที่ ก่ อ ด ขั น ใน ชีวิต	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ยอมรับ และแก้ปัญหา ด้วยปัญญาและมิตินทาง ศาสนา	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ยอมรับ และแก้ปัญหา ด้วยปัญญาและมิตินทาง ศาสนา	คุณค่าของความจริง การแสวงหาความจริง จากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ยอมรับ และแก้ปัญหา ด้วยปัญญาและมิตินทาง ศาสนา

สาระที่ 1 ผู้แสวงหา

มาตรฐานที่ 1.3 มีการไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
คิดทบทวนและพิจารณา สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 2	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
คิดทบทวนและพิจารณา สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
คิดทบทวนและพิจารณา สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
คิดทบทวนและพิจารณา สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ - การเป็นผู้นำในการ ไตร่ตรองและการ ภาวนา เป็นวิถีชีวิต	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ - การเป็นผู้นำในการ ไตร่ตรองและการ ภาวนา เป็นวิถีชีวิต	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆใน ชีวิต ให้เข้าใจ ความหมายอย่าง สมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ - การเป็นผู้นำในการ ไตร่ตรองและการ ภาวนา เป็นวิถีชีวิต

สาระที่ 1 ผู้แสวงหา

มาตรฐานที่ 1.4 มีวิจรรย์ญาณ มโนธรรม มีความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มีสติรอบคอบ

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
รู้ และเข้าใจความหมายของ มโนธรรม วิจรรย์ญาณ และความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจรรย์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ตัวอย่างบุคคลที่มีวิจรรย์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 2	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2		
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
มีมโนธรรม วิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม และมีสติ รอบคอบในการตัดสินใจ เลือกกระทำหรือ หลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มี มโนธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มี วิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มี มโนธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มี วิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไร ไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโน ธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มี วิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
มีมโนธรรม วิจาร์ณญาณ ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม และมีสติ รอบคอบในการตัดสินใจ เลือกกระทำหรือ หลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่ว ดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มี มโนธรรม - วิจาร์ณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มี วิจาร์ณญาณ - ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่ว ดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มี มโนธรรม - วิจาร์ณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มี วิจาร์ณญาณ - ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่ว ดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มี มโนธรรม - วิจาร์ณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มี วิจาร์ณญาณ - ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
มีมโนธรรม วิจาร์ณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจาร์ณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจาร์ณญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - เข้มแข็ง ยืนหยัด มั่นคงในการทำความดีด้วยความเสียสละ และไม่กลัวความยากลำบาก - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจาร์ณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจาร์ณญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - เข้มแข็ง ยืนหยัด มั่นคงในการทำความดีด้วยความเสียสละ และไม่กลัวความยากลำบาก - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจาร์ณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจาร์ณญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - เข้มแข็ง ยืนหยัด มั่นคงในการทำความดีด้วยความเสียสละ และไม่กลัวความยากลำบาก - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต

สารที่ 1   ผู้แสวงหา

[illegible]

มาตรฐานที่ 1.2 แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต

[illegible]

มาตรฐานที่ 1.3 มีการไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ประถมศึกษาปีที่ 1	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
ประถมศึกษาปีที่ 2	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
ประถมศึกษาปีที่ 3	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
ประถมศึกษาปีที่ 4	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
ประถมศึกษาปีที่ 5	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวมจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวมจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ประถมศึกษาปีที่ 6	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
มัธยมศึกษาปีที่ 2	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
มัธยมศึกษาปีที่ 3	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ - การเป็นผู้นำในการไตร่ตรองและการภาวนา เป็นวิถีชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 5	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ใน

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ (การเป็นผู้นำในการไตร่ตรองและการภาวนา เป็นวิถีชีวิต)
มัธยมศึกษาปีที่ 6	คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ	- การคิดทบทวน พิจารณาสิ่งต่างๆ ในชีวิต ให้เข้าใจความหมายอย่างสมบูรณ์ - การสำรวจจิตใจ - การภาวนา - การฝึกสมาธิ (การเป็นผู้นำในการไตร่ตรองและการภาวนา เป็นวิถีชีวิต)

มาตรฐานที่ 1.4 มีวิจรรย์ญาณ มโนธรรม มีความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มีสติรอบคอบ

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ประถมศึกษาปีที่ 1	รู้ และเข้าใจความหมายของมโนธรรมวิจรรย์ญาณ และความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม
ประถมศึกษาปีที่ 2	รู้ และเข้าใจความหมายของมโนธรรมวิจรรย์ญาณ และความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม
ประถมศึกษาปีที่ 3	รู้ และเข้าใจความหมายของมโนธรรมวิจรรย์ญาณ และความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจรรย์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจรรย์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม
ประถมศึกษาปีที่ 4	มีมโนธรรม วิจรรย์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจรรย์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจรรย์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
ประถมศึกษาปีที่ 5	มีมโนธรรม วิจรรย์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจรรย์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจรรย์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
ประถมศึกษาปีที่ 6	มีมโนธรรม วิจรรย์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 1	มีมโนธรรม วิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 2	มีมโนธรรม วิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 3	มีมโนธรรม วิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณ์ญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 4	มีมโนธรรม วิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจารณ์ญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - เข้มแข็ง ยืนหยัด มั่นคงในการทำ ความดีด้วยความเสียสละ และไม่ กลัวความยากลำบาก - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 5	มีมโนธรรม วิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือก กระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจารณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - เข้มแข็ง ยืนหยัด มั่นคงในการทำ ความดีด้วยความเสียสละ และไม่ กลัวความยากลำบาก - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต
มัธยมศึกษาปีที่ 6	มีมโนธรรม วิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิง ศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือก กระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ	- มโนธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ - ตัวอย่างบุคคลที่มีมโนธรรม - วิจารณญาณ คือ ปัญญาที่สามารถรู้ หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง - ยกตัวอย่างบุคคลที่มีวิจารณญาณ - ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม - เข้มแข็ง ยืนหยัด มั่นคงในการทำ ความดีด้วยความเสียสละ และไม่ กลัวความยากลำบาก - มีสติรอบคอบในการดำเนินชีวิต

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	มีความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	รู้ แ ล ะ เข้า ใจ หลักธรรมตามหลักศาสนา	1. การทำความดีต่อตนเอง 2. การทำความดีต่อผู้อื่น	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของตนเองและครอบครัว	1. ประวัติดังตนเองและครอบครัว	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	คิด ทบทวน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต	1. ฝึกปฏิบัติการสำรวมจิตใจ 2. คิด ทบทวน เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	3
4	มีวิจาร์ณญาณ มโนธรรม ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดี 2. ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	3

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	มีความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	รู้ แ ล ะ เข้า ใจ หลักธรรมตามหลักศาสนา	1. การทำความดีต่อตนเอง 2. การทำความดีต่อผู้อื่น	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของตนเองและครอบครัว	1. ป ร ะ ว ั ตติ ข อง ต น เอง แ ล ะ ครอบครัว	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	คิ ด ท บ ท ว น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. คิ ด ท บ ท ว น เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	3
4	มีวิจยารณญาณ มโนธรรม ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดี และ หลีกเลียงในสิ่งที่ไม่ดี 2. ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	3

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	มีความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	รู้ แ ล ะ เข้า ใจ หลักธรรมตามหลักศาสนา	1. การทำความดีต่อตนเอง 2. การทำความดีต่อผู้อื่น	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของตนเองและครอบครัว	1. ประวัติดังตนเองและครอบครัว	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	คิด ทบทวน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต	1. คิด ทบทวน เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน 2. ฝึกปฏิบัติสมาธิ	3
4	มีวิจยารณญาณ มโนธรรม ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม มีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดี 2. ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	3

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	มีความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา	1. การทำความดีต่อตนเอง 2. การทำความดีต่อผู้อื่น	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้อ่อดคิดสนใจ	1. ประวัติของ ตนเอง และ ครอบครัว	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต และนำสู่การภาวนาตามหลักศาสนา	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. การไตร่ตรอง เหตุการณ์ในชีวิต 3. การภาวนา	4
4	มีมโนธรรม มีวิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดี และหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดี 2. ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1. รู้จักแยกแยะสิ่ง ที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	4

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา	1. การทำความดีต่อผู้อื่น 2. การทำความดีต่อโรงเรียน	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้ออกคิดสอนใจ	1. สถานการณ์จริงในสังคม	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต และนำสู่การภาวนาตามหลักศาสนา	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนา	4
4	มีมโนธรรม มีวิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ ดี และ หลีกเลียงในสิ่งที่ไม่ดี 2. ยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	4

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา	1. การทำความดีต่อผู้อื่น 2. การทำความดีต่อโรงเรียน	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้อัศจรรย์ใจ	1. สถานการณ์จริงในสังคม	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต และนำสู่การภาวนาตามหลักศาสนา	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนา	4
4	มีมโนธรรม มีวิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ ดี และ หลีกเลียงในสิ่งที่ไม่ดี 2. ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	4

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดผลดี	1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา 2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้อัศจรรย์ใจ	1. สถานการณ์จริงในสังคมที่ให้อัศจรรย์ใจ	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำสู่การภาวนาตามหลักศาสนา	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนารูปแบบต่างๆ	4
4	มีมโนธรรม มีวิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติและรอบคอบ 2. ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม	1. การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	4

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดผลดี	1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา 2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ทำให้ข้อคิดสอนใจ	1. สถานการณ์จริงในสังคม	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำไปสู่การภาวนาตามหลักศาสนา	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนารูปแบบต่างๆ	4
4	มีมโนธรรม มีวิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติและรอบคอบ 2. ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม	1. การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	4

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดผลดี	1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา 2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้อุทิศสอนใจ	1. สถานการณ์จริงในสังคม	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำไปสู่การภาวนาตามหลักศาสนา	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนารูปแบบต่างๆ	4
4	มีมโนธรรม มีวิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติและรอบคอบ 2. ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม	1. การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	4

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดผลดี	1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา 2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	1. เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้ข้อคิดสอนใจ 2. วิเคราะห์สังเคราะห์และแก้ปัญหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยปัญญาและมิตินทางศาสนา	1. สถานการณ์จริงในสังคม 2. แก้ปัญหาด้วยปัญญาและมิตินทางศาสนา	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	1. ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำไปสู่การภาวนาตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการไตร่ตรองและการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนารูปแบบต่างๆ	3
4	มีมโนธรรม มีวิจารณ์ญาณ	1. เลือกปฏิบัติใน	1. การรู้จัก	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
		2. ปฏิบัติตนตาม บุ ค ค ล ที่ เป็ น แบบอย่างที่ดี 3. กล้าแสดงออก และยึดมั่นใน การทำความดี	2. บุคคลที่เป็น แบบอย่างที่ดี 3. ความกล้าหาญ เชิงศีลธรรม	

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดผลดี	1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา 2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	1. เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ให้ข้อคิดสอนใจ 2. วิเคราะห์สังเคราะห์และแก้ปัญหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยปัญญาและมิตินทางศาสนา	1. สถานการณ์จริงในสังคม 2. แก้ปัญหาด้วยปัญญาและมิตินทางศาสนา	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	1. ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำไปสู่การภาวนาตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการไตร่ตรองและการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนารูปแบบต่างๆ	3
4	มีมโนธรรม มีวิจารณ์ญาณ	1. เลือกปฏิบัติใน	1. การรู้จัก	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
		2. ปฏิบัติตนตาม บุคคลที่เป็น แบบอย่างที่ดี 3. กล้าแสดงออก และยึดมั่นใน การทำความดี	2. บุคคลที่เป็น แบบอย่างที่ดี 3. ความกล้าหาญ เชิงศีลธรรม	

โครงสร้างจริยศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
1	ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ตามหลักศาสนา	1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่า จะต้องเกิดผลดี	1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา 2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา	3
2	แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต	1. เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ทำให้ข้อคิดสอนใจ 2. วิเคราะห์สังเคราะห์และแก้ปัญหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยปัญญาและมิตินทางศาสนา	1. สถานการณ์จริงในสังคม 2. แก้ปัญหาด้วยปัญญาและมิตินทางศาสนา	3
3	การไตร่ตรอง และการภาวนาเป็นวิถีชีวิต	1. ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำไปสู่การภาวนาตามหลักศาสนา 2. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการไตร่ตรองและ	1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ 2. ไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม 3. การภาวนารูปแบบต่างๆ	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระสำคัญ	จำนวนคาบ
4	มีมโนธรรม มีวิจรรย์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ	1. เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติและรอบคอบ 2. ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. กล้าแสดงออกและยึดมั่นในการทำความดี	1. การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี 3. ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม	3

ตัวอย่างแผนการเรียนรู้

จำนวน 8 แผน

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวังตามหลักศาสนา จำนวน 3 คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

มีความเชื่อ ความศรัทธา ความหวังในความดีตามหลักศาสนาและนำไปปฏิบัติในชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจหลักธรรมตามหลักศาสนา

3. สาระสำคัญ

1. การทำความดีต่อตนเอง
2. การทำความดีต่อผู้อื่น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดย ครูนำภาพแจกันมาให้ให้นักเรียนดู และครูเล่านิทาน เรื่อง “แจกันแตก”
“เด็กคนหนึ่งเอาแจกันไปส่ง แต่เกิดทำแจกันแตกเสียก่อนหญิงเจ้าของบ้านออกมาเห็นก็เข้าไปปดอบ และพาเด็กเข้าบ้าน เพื่อไปทำแผล รักษาและใส่ยาให้ จากนั้นก็พาไปโรงพยาบาลโดยที่เธอไม่ได้ใส่ใจแจกันที่แตกนั้นเลย”
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์ในนิทานที่นักเรียนได้ฟัง
3. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่นักเรียนเคยทำให้ผู้อื่นเสียใจ และนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร และนักเรียนทำอย่างไร และหากมีผู้อื่นทำให้นักเรียนเสียใจ นักเรียนควรจะทำอย่างไร

(คาบที่ 2)

1. ทบทวนข้อคิดจากนิทานเรื่อง แจกันแตก ที่นักเรียนได้ฟังในคาบเรียนที่ผ่านมา
2. ให้นักเรียนเล่นเกม “สมเพลมพัต” เช่น พัดคนที่ผมสั้น คนใส่กางเกง คนใส่แว่นตา คนเกิดวันจันทร์ ฯลฯ
3. ครูสรุปจากเกม แต่ละคนมีลักษณะแตกต่างกันเราเลือกเกิดไม่ได้แต่เราเลือกทำดีหรือไม่ดีได้มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ การอยู่ร่วมกัน ต้องรักและ ช่วยเหลือกัน ทำดีต่อกัน

(คาบที่ 3)

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันระดมสมองเพื่อบอกถึงสิ่งดีที่นักเรียนสามารถทำเพื่อความดีของตนเอง และความดีต่อผู้อื่น
2. ให้นักเรียนเสนอการทำความดีเพื่อห้องเรียนของเรา และให้ปฏิบัติร่วมกัน
3. หลังการปฏิบัติ ครูสรุปเรื่อง การทำความดีเพื่อตัวเองและผู้อื่นอีกครั้งหนึ่ง

4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ว่าการทำดีต่อตนเองและผู้อื่นมีอะไรบ้าง

5. สื่ออุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้

1. ภาพแจกัน
2. นิทานเรื่อง แจกันแตก
3. เกมลมเพลมพัด

6. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวังตามหลักศาสนา

จำนวน 3 คาบ

1. ผลการเรียนรู้

ความเชื่อ ความศรัทธา ความหวัง ในความดีตามหลักศาสนาและนำไปปฏิบัติในชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหลักธรรมตามหลักศาสนา
2. ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาด้วยความเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดผลดี

3. สาระสำคัญ

1. ความหมายของความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนา
2. การปฏิบัติตนด้วยความเชื่อ ความศรัทธา ตามหลักธรรมทางศาสนา

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

1. ครูเล่าเรื่อง “ความศรัทธา” ให้นักเรียนฟังดังนี้ “ชายคนหนึ่งถูกเพื่อนๆแซวว่า “ไปวัดฟังธรรมฟังเทศน์บ่อย ๆไม่เห็นมีประโยชน์ เสียเวลา ไปเที่ยวดีกว่า ” ชายคนนั้นตอบเพื่อนๆด้วยรอยยิ้มว่า “จริงของคุณ ผมไปวัดเป็นเวลา 30 ปี ฟังเทศน์ฟังธรรมมากมายถึงแม้จะ จำบทเทศน์ไม่ได้ แต่ผมรู้อยู่อย่างเดียว คือผมมีชีวิตดีขึ้น ครอบครัวผมมีความสุขและสันติมาก”
2. ครูให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันว่า ชายคนนี้เป็นคนอย่างไรและ เขาปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาอย่างไรบ้าง
3. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การปฏิบัติศาสนกิจของนักเรียน และซักถามนักเรียนมีความรู้สึกรู้สึอย่างไรกับการไปปฏิบัติ
4. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการไปปฏิบัติศาสนกิจ

(คาบที่ 2)

1. ครูซักถามเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียน เรื่อง ความเชื่อและความศรัทธาในศาสนาที่นักเรียนนับถือ
2. ครูอธิบายความหมายของความเชื่อ ศรัทธา คือ การที่บุคคลมีความมั่นใจและวางใจในสิ่งที่ ต น คิ ด กระทำว่า ถูกต้อง โดยใช้สติปัญญา ความรู้ และประสบการณ์มาพิจารณาก่อนที่จะทำตามความเชื่อ นั้น เมื่อมีความเชื่อที่ถูกต้องก็จะทำให้บุคคลนั้นประกอบกิจการได้อย่างดี เต็ม ความสามารถจนประสบความสำเร็จ

3. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4-6 คน ช่วยกันระดมความคิด เกี่ยวกับหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือว่ามีอะไรบ้าง และให้ทำแผ่นป้ายข้อคิดและตกแต่งให้สวยงาม นำไปติดภายในบริเวณโรงเรียน กลุ่มละ 1 แผ่น

(คาบที่ 3)

1. นักเรียนดูภาพคนที่ไปร่วมมิสซา/ ภาพคนไปทำบุญตักบาตร/ ภาพคนทำละหมาด หรือ คนช่วยเหลือผู้ยากไร้ สนทนาซักถามนักเรียนว่าคนเหล่านั้นทำเพื่ออะไร
2. แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ช่วยกันคิดสถานการณ์สมมุติเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้วยความเชื่อ ความศรัทธาตามหลักธรรมทางศาสนา และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานโดยแสดงบทบาทสมมุติ
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและหาข้อตั้งใจในการปฏิบัติร่วมกันในเรื่อง ความเชื่อ ศรัทธา เช่น การพูดจาสุภาพ การสวดมนตร์ไหว้พระก่อน การสวดต่อหน้ารูปนักบุญองค์อุปถัมภ์ของโรงเรียน ฯลฯ

5. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งการเรียนรู้

1. เรื่องเล่า “ความศรัทธา”
2. ภาพปฏิบัติศาสนกิจของศาสนาต่าง ๆ

6. การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การนำเสนอผลงานการแสดงบทบาทสมมุติ

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต จำนวน 3 คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

เห็นคุณค่า รัก แสวงหาความจริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของตนเองและครอบครัว

3. สารสำคัญ

ประวัติของตนเองและครอบครัว

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยการร้องเพลง “บิดาอำมหิต” พร้อมท่าทางประกอบ (หรือเพลงเกี่ยวกับครอบครัว)
2. ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง
3. ครูสนทนาถึงสมาชิกของครอบครัว (อธิบายถึงสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ พ่อ,แม่,ลูก,ปู่,ย่า,ตา,ยาย ฯลฯ)
4. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความจริงของชีวิต ว่าทุกคนเกิดมาต้องมีครอบครัว

(คาบที่ 2)

1. ครูตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบ ถึงสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น
  - ใครเป็นลูกคนที่ 1?
  - ใครเป็นลูกคนเดียวในครอบครัว?
  - ใครที่มีน้องในครอบครัว?
2. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งใกล้ๆ เล่าประวัติครอบครัวของตนเอง ให้กับเพื่อนฟัง (1 นาที) และนักเรียนสลับคู่ใหม่ เพื่อเล่าประวัติครอบครัวของตนเองให้แก่เพื่อนที่จับคู่ใหม่ฟัง
3. ขออาสาสมัครนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าประวัติของตนเองและครอบครัวให้เพื่อนฟัง
4. ครูสรุปถึงการอยู่ร่วมกันในครอบครัวอย่างมีความสุข

(คาบที่ 3)

1. นักเรียนวาดภาพในหัวข้อ “ครอบครัวของฉัน” พร้อมระบายสีให้สวยงาม
2. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

3. ชื่นชมผลงานของกันและกัน แล้วนำผลงานไปติดบอร์ดในห้องเรียน

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

1. ชาร์ตเพลง
2. กระดาษวาดรูป
3. สีไม้, สีเทียน

6. วัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมจากการร่วมกิจกรรม
2. การประเมินจากผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง แสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต จำนวน 3 คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

เห็นคุณค่า รัก แสวงหาความจริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เล่าเรื่องราว/เหตุการณ์ที่ให้อัศจรรย์ใจ

3. สารสำคัญ

สถานการณ์จริงในสังคม ที่ให้อัศจรรย์ใจ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

1. นักเรียนเล่นเกม “ความจริง” วิธีการเล่น : ครูเป็นผู้พูดสิ่งที่เป็นความจริง และมาจริง โดยให้นักเรียนปรบมือ 2 ครั้ง ถ้าสิ่งนั้นเป็นจริง และไม่ต้องปรบมือ ถ้าสิ่งนั้นไม่เป็นจริง เช่น ไก่มีขน, คนมีขา, หมามีหาง, หนูมีปีก... จากนั้นให้นักเรียนเป็นผู้นำในการเล่นกิจกรรม
2. สรุปลักษณะ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีสติ ในการฟังและปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดให้ และเลือกในสิ่งที่เป็นความจริง
3. ครูให้นักเรียนดูภาพภัยธรรมชาติ เช่น เหตุการณ์น้ำท่วม แผ่นดินไหว ฯลฯ ที่เกิดขึ้นในสังคม ให้นักเรียนดู ครูตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น ดังนี้
  - สาเหตุเกิดจากอะไร?
  - มีผลกระทบอย่างไร?
  - มีแนวทางในการยอมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างไร?
4. ให้นักเรียนหาข่าวที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เป็นการบ้าน มาคนละ 1 ข่าว ตัดลงกระดาษใบงาน

(คาบที่ 2 และคาบที่ 3)

ติดภาพข่าว   ชื่อข่าว.....   แหล่งที่มา .....   ข้อคิดที่ได้จากข่าว .....

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 คน พร้อมนำใบงานเรื่องข่าว มาแบ่งปันให้สมาชิกในกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่ม คัดเลือกหัวข้อข่าวที่กลุ่มสนใจ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. ครูสรุปจากเรื่องที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอ โดยใช้ภาพการช่วยเหลือกัน ทำให้เห็นว่า ในความยากลำบาก ยังมีสิ่งที่ดีงามเกิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีอยู่จริงในสังคม เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเรื่องที่นักเรียนต้องเรียนรู้ และสอนให้เราเข้าใจความจริงของสังคมได้ ใช้เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเครื่องเตือนสติ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับชีวิตของเรา

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

1. ข่าว
2. ภาพเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ

6. วัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลงาน
2. ประเมินจากผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การไตร่ตรองและการภาวนาเป็นวิถีชีวิต จำนวน ๓ คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

ดำเนินชีวิตโดยมีการไตร่ตรองและภาวนาเสมอ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

คิดทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต

3. สาระการเรียนรู้

1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ
2. คิดทบทวนเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

ชั้นนำ

สนทนากับนักเรียนเรื่องของการทำสมาธิ ว่านักเรียนเคยนั่งสมาธิหรือไม่ อธิบายถึงประโยชน์ของการทำสมาธิ จะช่วยให้จิตใจสงบ เกิดสติและมีปัญญาในการเรียน หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีดี

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ในท่าขัดสมาธิ นักเรียนหลับตาและครูเปิดเพลง บรรเลงดนตรี บำบัด ให้นักเรียนฟัง ระยะเวลา 3 – 5 นาที
2. ให้นักเรียนออกมาแบ่งปันความรู้สึกที่ได้รับจากการนั่งสมาธิ แบบ มีเสียงเพลงบรรเลง
3. ให้นักเรียนปฏิบัติการทำสมาธิ แบบไม่มีเสียงเพลง ทั้งห้องเงียบสงบและให้นักเรียนแต่ละคน คิดทบทวนถึงเหตุการณ์ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม
4. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ การนั่งสมาธิแบบมีเสียงเพลงประกอบและไม่มีเสียงเพลงประกอบ

ขั้นสรุป

ครูสรุปถึงรูปแบบของการนั่งสมาธิว่า มีหลากหลายรูปแบบ ทุกรูปแบบของการนั่งสมาธิจะทำให้เรามีจิตใจที่สงบ และการนั่งสมาธิ เป็นการภาวนาในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อเข้าถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ตนนับถือ และควรที่จะนำไปฝึกปฏิบัติ

(คาบที่ 2)

ขั้นนำ

ทบทวนถึงการนั่งสมาธิในคาบเรียนที่แล้ว และให้นักเรียนเสนอถึงรูปแบบในการนั่งสมาธิที่นักเรียนต้องการ

ขั้นสอน

เรื่องจิตว่างกับจิตวุ่น

1. ครูนำอ่างใส่น้ำมา 2 อ่าง 1 อ่าง ใส่ น้ำขุ่น อีก 1 อ่าง ใส่ น้ำใส ให้นักเรียน ชะโงกมองในน้ำ เปรียบเทียบว่า ถ้าน้ำใสจะมองเห็นหน้าตนเองได้ดี แต่ถ้าน้ำขุ่น จะไม่สามารถมองเห็นหน้าตนเอง หรือมองเห็นไม่ชัด หรือจะใช้อ่างน้ำใส อ่างเดียวก็ได้ ให้เด็กดูเงาเสียก่อน แล้วตักน้ำในอ่าง ให้กระเพื่อม ให้ชะโงกหน้าดูในอ่างใหม่ จะเห็นไม่ชัดเท่าเดิม จากนั้นเปรียบเทียบว่า ใจคนก็เหมือนกันเวลาจิตวุ่นขุ่นมัว คิดอะไรทำอะไรก็ไม่ได้ดี จำอะไรไม่แม่นยำ แต่ถ้าจิตว่าง โปร่ง เบา สบายใจ จะคิดทำอะไรได้ดี กว่าปกติ ย้ำให้นักเรียน ทำจิตใจ ให้อ่าง ในวันหนึ่ง วันหนึ่ง อย่าง ให้อ่างมากนั้นจะเป็นโรคประสาทไป
2. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นการมองเงาของตัวเองในน้ำขุ่น และในน้ำใส ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุป ถึงสภาพจิต ในน้ำใส และสภาพจิตในน้ำขุ่น

(คาบที่ 3)

ทบทวนการเรียนรู้จากการทำสมาธิจากคาบที่แล้ว แสดงความคิดเห็น ถึงประโยชน์ของการนั่งสมาธิ

ขั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยไม่มีเสียงเพลง เป็นเวลา 3 นาที
2. นำภาพอิริยาบถต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู เช่น ภาพ คนขึ้นรถ คนทานอาหาร นักเรียนไปเรียน หนังสือ ผู้คนไปทำงาน ขอดานตามป้ายรถเมล์ และอื่น ๆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากภาพที่ครูนำมาให้นักเรียนดู
3. ให้นักเรียนนั่งนิ่ง ๆ ทบทวนเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนว่านักเรียนได้ทำอะไรบ้าง มีสิ่งใดที่เป็นความประทับใจของนักเรียนมากที่สุด ในสัปดาห์ที่ผ่านมา และให้นักเรียนแบ่งปันความประทับใจหน้าชั้นเรียน
4. แจกกระดาษ ให้นักเรียน นักเรียน เขียนความประทับใจ **สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับตนเอง** และ **สิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดกับตนเอง** และไปใส่ยังพานที่จัดไว้ พร้อมอธิษฐานขอความต้องการของนักเรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปถึงประโยชน์ของการทำสมาธิ และ ประโยชน์ของการทบทวนตัวเองในชีวิตประจำวัน และการภาวนา

5. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งการเรียนรู้

1. ซีดีเพลง คลาสสิก พร้อมเครื่องเล่น
2. อ่างน้ำ 2 ใบ
3. กระดาษ A 4 พร้อม สี
4. ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ
5. พาน

6. วัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การไตร่ตรองและการภาวนาเป็นวิถีชีวิต จำนวน 4 คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

ดำเนินชีวิต โดยมีการไตร่ตรองและภาวนาเสมอ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ไตร่ตรองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและนำสู่การภาวนาตามหลักศาสนา

3. สาระสำคัญ

1. ฝึกปฏิบัติสมาธิ
2. การไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิตและสังคม
3. การภาวนาในรูปแบบต่าง ๆ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

ชั้นนำ

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 - 6 คน
2. แบ่งลูกปิงปองให้กลุ่มละ 10-15 ลูก(หรือเมล็ด ถั่ว มะขาม)
3. ให้แต่ละกลุ่มยืนรอบโต๊ะกลุ่มละ 1 ตัวมีกล่องใส่ลูกปิงปองอยู่ตรงกลาง
4. ให้แต่ละกลุ่มพยายามคีบลูกปิงปองด้วยตะเกียบใส่กล่องเปล่าให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
(กติกา ไม่ให้เขยิบเท้า ทำลูกปิงปองตกห้ามเก็บ ห้ามใช้มือหยิบ)
5. ครูและนักเรียนสรุปว่าได้ข้อคิดอะไรบ้าง จากการเล่นเกมคีบลูกปิงปอง สรุปให้เห็นว่าการทำงานจะบังเกิดผลดีได้ต้องใช้ความพยายามและสมาธิที่แน่วแน่

ขั้นสอน

1. ฝึกให้นักเรียนฟังเสียงต่างๆ แล้วบอกว่าเป็นเสียงอะไร โดยให้นักเรียนหลับตาฟังเสียงต่อไปนี้
เช่นเสียงเคาะโต๊ะ เคาะกระดาน ปรบมือ และอื่น ๆ
2. ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้อย่างลำดับ
  - นั่งตัวตรงอยู่ในท่าสบายๆวางมือไว้บนตักหรือข้างๆตัว
  - หายใจเข้าให้ลงเต็มปอด แล้วหายใจออกช้าๆ ทำอย่างนี้หลายๆครั้ง
  - หลับตาคำหนดความรู้สึกให้อยู่ที่ลมหายใจเข้าออก(3 นาที)

3. เมื่อทำสมาธิเสร็จแล้ว กำหนดเวลาให้นักเรียนเขียนว่า ขณะหลับตานี้ นักเรียนคิดถึงเรื่องอะไร
ครูสรุปให้เข้าใจว่าถ้าเราให้ความสนใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงเรื่องเดียวก็คือจิตใจสงบมีสมาธิ

ขั้นสรุป

อภิปรายถึงผลของการทำใจให้สงบ เช่น เกิดความเงียบ เกิดความสบาย ง่วงนอน หูได้ยินเสียงต่าง ๆ ชัด

(คาบที่ 2 และคาบที่ 3)

ขั้นนำ

เปิดเพลง ดนตรีบำบัดให้นักเรียนฟังให้นักเรียนฟังเสียงดนตรีในเพลงเป็นเวลา 3 นาที และแสดงความคิดเห็นจากการฟัง ว่านักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนนั่งล้อมวงกลม ครูครูแจกเทียนให้นักเรียนคนละ 1 เล่มและจุดเทียนให้กับนักเรียนให้นักเรียนมองเทียนที่นักเรียนถือ และเริ่มส่งเทียนของตนเองไปให้เพื่อนทางด้านขวามือแล้วใช้มือซ้ายรับเทียนจากเพื่อนทางซ้ายมือ ทำเช่นนี้จนครบรอบวงโดยไม่ใช้เสียง และไม่ต้องหันหน้ามองหาเทียน
2. ให้นักเรียนออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนทำว่า นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในการรับและส่งต่อเทียน โดยไม่ใช้เสียง ต้องใช้อะไรบ้างในการทำกิจกรรมนี้
3. ให้นักเรียนไตร่ตรองถึงกิจกรรมว่าถ้าคนหนึ่งคนใด ไม่มีสมาธิในการรับเทียนจะเกิดอะไรขึ้นและไตร่ตรองว่า ถ้านักเรียนเอง เป็นคนที่ส่งเทียนและไม่รับเทียนโดยไม่มีสมาธิจากเพื่อนจะเกิดอะไรขึ้นและไตร่ตรองว่าถ้ากิจกรรมในวันนี้ เปรียบได้กับนักเรียนอยู่ในสังคมโรงเรียนจะเป็นอย่างไร
4. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบกับนักเรียนในสังคมโรงเรียน พร้อมหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนตนเองในสังคมโรงเรียน

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับนักเรียนถึงประโยชน์ของการมีสมาธิ และเมื่อมีสมาธิก็จะเกิดการไตร่ตรองสำหรับชีวิตตนเองต่อตนเอง และต่อสังคม และให้นักเรียนไปคิดค้นวิธีการในการทำสมาธิ ในแบบของนักเรียนเองเพื่อนำเสนอ วิธีการทำสมาธิในแบบของตนเอง

(คาบที่ 4)

ขั้นนำ

ขอผู้นำ 1 คน มานำให้เพื่อนทำสมาธิ โดยวิธีการของตนเอง ให้นักเรียนปฏิบัติตามเพื่อนที่เป็นผู้นำ

ขั้นตอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่า นักเรียนเคยสวดภาวนา วอนขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของนักเรียนหรือไม่ ให้นักเรียนออกมาแนะนำเสนอวิธีการในการภาวนาของนักเรียน
2. ครูนำเสนอบทภาวนาประจำโรงเรียนให้กับนักเรียน
3. แบ่งนักเรียน เป็นกลุ่ม กลุ่ม ละ 5 คน วิเคราะห์บทภาวนาของโรงเรียน ว่า ในบทภาวนานั้น มีจุดประสงค์อะไรบ้าง กล่าวถึงอะไรบ้าง พร้อมนำเสนอ ผลของการวิเคราะห์บทภาวนานั้น
4. รวบรวมผลจากการนำเสนอสิ่งที่นักเรียนวิเคราะห์บทภาวนา และครูนำเสนอถึงหลักของการภาวนา ในบทภาวนาที่นักเรียนทุกคนสวดตามหลักศาสนา จะกล่าวสรรเสริญพระเจ้าของนักเรียน ขอขอบคุณ สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็น ขอโทษในสิ่งที่เราได้กระทำ และวอนขอสำหรับตัวเอง ประโยชน์ของการภาวนา
5. ให้นักเรียน ออกแบบบทภาวนาที่ออกมาจากใจของนักเรียนแต่ละคนและนำไปวางไว้ที่พานหน้านักบุญประจำโรงเรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการมีสมาธิ รูปแบบของการภาวนา และประโยชน์ของการภาวนาและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ และควรภาวนาอย่างสม่ำเสมอจนเป็นวิถีชีวิตฝ่ายจิต โดยเริ่มต้นด้วยความตั้งใจในการภาวนาเข้าและเย็นหน้าเสาธง

5. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งการเรียนรู้

1. ซีดีเพลง คลาสสิก เสียงต่าง ๆ พร้อมเครื่องเล่น
2. ลูกปิงปอง ตะเกียบ(เมล็ดถั่วต่าง ๆ)
3. เทียนจำนวนเท่าที่นักเรียน พร้อมไฟแช็ค
4. บทภาวนาที่ใช้ในโรงเรียน
5. กระดาษ A 4 พร้อม สี
6. พาน

6. วัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง มีมโนธรรม มีวิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ จำนวน 4 คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

มีมโนธรรม วิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีอย่างรอบคอบ
- 2.2 ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี

3. สาระสำคัญ

- 3.1 การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
- 3.2 บุคคลที่เป็นตัวอย่างที่ดี

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

ชั้นนำ

1. ให้นักเรียนดูรูปภาพ 5 รูป ดังนี้
  - 1.1 ภาพคนอ่านหนังสือ
  - 1.2 ภาพคนทะเลาะกัน
  - 1.3 ภาพคนทำบุญให้ทาน
  - 1.4 ภาพคนทำความเคารพ
  - 1.5 ภาพคนทิ้งขยะในที่รองรับ
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปภาพ โดยครูตั้งคำถามต่อไปนี้
  - 2.1 การกระทำในรูปภาพใดที่นักเรียนควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ เพราะเหตุใด
  - 2.2 นักเรียนเคยมีประสบการณ์เหมือนกับรูปภาพที่ 1 – 5 หรือไม่อย่างไร
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมสรุปภาพแต่ละภาพที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ

(คาบที่ 2)

ขั้นสอน

1. ทบทวนเรื่องที่สอนเกี่ยวกับรูปภาพทั้ง 5 รูป ที่ได้ดูในคาบเรียนที่ผ่านมา

2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆละ 5 – 6 คน ร่วมกันระดมพลังสมองหาสิ่งทีนักเรียนควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติในห้องเรียน
3. นักเรียนร่วมกันเขียนผลงานลงในกระดาษชาร์ตอย่างบาง เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นที่เหมือนกัน และคัดเลือกนำมาเป็นข้อปฏิบัติร่วมกันของห้องเรียน

(คาบที่ 3)

ชั้นนำ

1. นักเรียนดูรูปภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บุคคลในดวงใจของฉัน ซึ่งพระองค์ท่านทรงเป็นบุคคลแบบอย่างที่ดีเสียสละตนเองเพื่อประชาชนทั้งประเทศ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าพระจริยวัตรของพระองค์ท่านคือ อะไร ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิด
2. ครูเขียนความคิดเห็นที่นักเรียนช่วยกันนำเสนอบนกระดาน

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนจับคู่กัน และทำใบงาน (บุคคลในดวงใจของฉัน)
2. ครูชี้แจงแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมกับนักเรียน ว่าบุคคลในดวงใจที่นักเรียนเลือกนั้นอาจมีชีวิตอยู่หรือเสียชีวิตไปแล้วก็ได้ อาจเป็นบุคคลต่างๆ เช่น นักบุญ หรือบุคคลในอาชีพต่างๆ หรืออาจเป็นตัวละครในนิทาน นิยายก็ได้ แต่ต้องเป็นบุคคลที่มีความดีงาม เป็นแบบอย่างในชีวิตให้กับบุคคลอื่นได้
3. ให้นักเรียนไปค้นคว้าในห้องสมุด หรือในอินเทอร์เน็ต และเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียนในคาบเรียนต่อไป

(คาบที่ 4)

ชั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละคู่ นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากที่เพื่อนนำเสนอ
3. หลังจากนักเรียนนำเสนอผลงานครบทุกชิ้นก็ให้นักเรียนนำผลงานติดที่บอร์ดผลงาน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนว่า คนดีควรมีสติรอบคอบ มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (มีวิจารณญาณ) เลือกทำในสิ่งที่ดี หลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดีได้อย่างมีเหตุผล ดังเช่นบุคคลในดวงใจของเราทุกคน

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 รูปภาพในหลวง
- 5.2 รูปภาพพฤติกรรมดีและไม่ดี
- 5.3 ใบงานบุคคลในดวงใจ
- 5.4 ตัวอย่างเรื่องเล่า “ความพยายามป้องกันภัยเรา”
- 5.5 ห้องสมุด
- 5.6 อินเทอร์เน็ต

6. วัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม
- 6.2 สังเกตการแสดงความคิดเห็น
- 6.3 ตรวจจากใบงาน

ใบงาน เรื่อง บุคคลในดวงใจของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาชื่อบุคคลในดวงใจ หรือบุคคลตัวอย่างเขียนบรรยายเหตุผลที่น่ายกย่อง และระบุคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลนั้น พร้อมรูปภาพประกอบ

1. ชื่อบุคคลในดวงใจ

2. เหตุผลที่น่ายกย่อง

3. คุณค่าที่ได้รับ

4. ข้อตั้งใจที่ดีในการดำเนินชีวิต

ใบงาน

ภาพนักเรียนทำความเคารพ

ใบงาน

นักเรียนอ่านหนังสือ

ใบงาน

นักเรียนทำบุญให้ทาน

ใบงาน

นักเรียนทิ้งขยะในที่ที่รองรับ

ใบงาน

คนทะเลาะกัน

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง มีมโนธรรม มีวิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบ จำนวน 3 คาบ

---

1. ผลการเรียนรู้

มีมโนธรรม วิจารณ์ญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดี และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติ และรอบคอบ
- 2.2 ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี
- 2.3 กล้าแสดงออกและยืนมั่นในการทำความดี

3. สาระสำคัญ

- 3.1 การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
- 3.2 บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี
- 3.3 ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(คาบที่ 1)

ชั้นนำ

- 4.1 ให้นักเรียนดูสื่อ 4 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- เรื่อง ความสามัคคี (ของไทยประกันชีวิต)
http://www.youtube.com/watch?v=bJgCXIsh_Dg&feature=related
- เรื่อง Silence of Love (ของไทยประกันชีวิต)
<http://www.youtube.com/watch?v=tmMRvuV2We4>
- เรื่องคุณยายผมดีที่สุดในโลก The Way Home 1/9 (1 ตอน)
<http://www.youtube.com/watch?v=1S3ee2Ja9rw>
- เรื่องดอกส้มสีทอง (1 ตอน)
<http://www.youtube.com/watch?v=CjaN29eqdg0&feature=related>

4.2 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ประมาณ 6 – 7 คน

4.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกสื่อ กลุ่มละ 1 เรื่อง

4.4 โดยครูมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- สื่อที่ได้รับเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร
- ค่านิยมที่แฝงในสื่อนี้คืออะไร
- สื่อที่นักเรียนได้รับนั้น มีข้อคิดอะไรตามหลักธรรมคำสอนของศาสนา และสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
- สื่อที่ได้รับ หากนักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงเรื่องราวได้ นักเรียนจะเปลี่ยนเรื่องให้เรื่องจบลงอย่างไร
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนได้รับ

4.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาเรื่องราวจากสื่อที่ตนเองได้รับ และออกแบบการนำเสนอตามคำถามที่ครูตั้งไว้ในคาบเรียนต่อไป

(คาบที่ 2)

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเรื่องราวจากสื่อที่ได้รับ โดยนำเสนอทีละกลุ่ม และเมื่อกลุ่มใดนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ให้เพื่อนๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจนครบทุกกลุ่ม
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปอิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อนักเรียน
2. ครูสรุปข้อคิดแก่นักเรียนในเรื่องสื่อปัจจุบันที่มีอิทธิพลในการชักจูง และครอบงำความคิดในการดำเนินชีวิต หากเรารู้จักใช้วิจารณญาณ เลือกบริโภคสื่ออย่างถูกต้องบนพื้นฐานของหลักคำสอนทางศาสนา เราก็สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

(คาบที่ 3)

ชั้นสอน

1. ครูนำเสนอภาพข่าว “เหตุการณ์ในสังคม” ที่แสดงถึงความกล้าหาญเชิงศีลธรรม ตัวอย่างเช่น ขาวนักเรียนตีกัน ฯลฯ
2. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมดังกล่าวว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
3. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเหตุการณ์ดังกล่าว
4. ครูสรุปเกี่ยวกับความกล้าหาญเชิงศีลธรรมว่า เราควรไม่หวั่นต่ออุปสรรคและอันตรายใดๆ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม และปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

5.1 เครื่องคอมพิวเตอร์

5.2 จอโปรเจคเตอร์

5.3 สื่อนำเสนอ 4 เรื่อง

- เรื่อง ความสามัคคี (ของไทยประกันชีวิต)

http://www.youtube.com/watch?v=bJgCXIsh_Dg&feature=related

- เรื่อง Silence of Love (ของไทยประกันชีวิต)

<http://www.youtube.com/watch?v=tmMRvuV2We4>

- เรื่องคุณยายผมดีที่สุดในโลก The Way Home 1/9 (1 ตอน)

<http://www.youtube.com/watch?v=1S3ee2Ja9rw>

- เรื่องดอกส้มสีทอง (1 ตอน)

<http://www.youtube.com/watch?v=CjaN29eqdg0&feature=related>

5.4 ภาพข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน

6. วัดและประเมินผล

6.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

6.2 สังเกตจากการนำเสนองานกลุ่ม